

Barn- och
utbildningsnämnden

Remissvar – Organisationsförändring med anledning av pågående nämndöversyn

Förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden godkänner yttrandet.
2. Yttrandet överlämnas till kommunstyrelsen senast 7 maj.

Förslag till fullmäktige

Förslaget till organisationsförändring med anledning av pågående nämndöversyn antas.

Ärendebeskrivning

Förslag till organisationsförändring med anledning av pågående nämndöversyn har remitterats till barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Yttrandet ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 7 maj 2018.

Eskilstuna kommuns nuvarande nämndorganisation bildades 1998 när kommunen gick från kommundelsnämnder till facknämnder. Den senaste nämndöversynen gjordes 2014 och resulterade i ett antal förändringar i ansvar mellan nämnderna.

Vid översynen 2014 behandlades även barn- och utbildningsnämnden. Istället för att förändra nämndens ansvar föreslogs en utveckling av de politiska utskotten under nämnden: förskoleutskottet, grundskoleutskottet och gymnasieutskottet. Vidare diskuterades gymnasieutbildningen och vuxenutbildningen och synergier där emellan.

Inför kommande mandatperiod har en nämndöversyn genomförts med ett särskilt uppdrag att se över nämndstrukturen för utbildningsfrågorna med särskilt fokus på förskolan, grundskolan och gymnasieskolan.

Vad gäller den del som rör barn- och utbildningsnämnden finns det behov av att ge den politiska organisationen bättre förutsättningar för styrning inom utbildningsområdet och ett stärkt fokus på respektive skolform. Barn- och

utbildningsnämnden har idag det samordnade ansvaret för skolformerna förskola, grund- och gymnasieskola och är kommunens största nämnd sett till ansvar och resurser.

Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan står idag med olika utmaningar kopplat till växande barn- och elevantal och kunskapsmål. Det har framförts att förutsättningarna för styrningen av de olika skolformerna behöver förbättras. Mot bakgrund av detta har nämndstrukturen för utbildningsfrågor varit föremål för nämndöversynen. Det strategiska målet, *höjd utbildningsnivå* står i fokus.

Under våren 2018 har en nämndöversyn genomförts. Ett förslag ska presenteras för kommunstyrelsen i maj. Översynen omfattar inte förvaltningsorganisationen.

Mot bakgrund av nuläget och behovet av att stärka fokus på utbildningsfrågorna i Eskilstuna och det strategiska målet, *höjd utbildningsnivå*, föreslås följande;

- Barn- och utbildningsnämnden upphör från och med 1 januari 2019.
- En förskolenämnd bildas med ansvar för alla frågor som rör förskola och annan pedagogisk omsorg den 1 januari 2019.
- En grundskolenämnd bildas med ansvar för alla frågor som rör förskoleklass, fritidshem, grundskola och elevhälsa den 1 januari 2019.
- En gymnasienämnd bildas med ansvar för alla frågor som rör gymnasieskola och det kommunala aktivitetsansvaret den 1 januari 2019.
- Förskolenämnden, grundskolenämnden och gymnasienämnden ska ha en gemensam förvaltning.

Yttrande

Barn- och utbildningsnämnden ser positivt på organisationsförändring för att stärka styrningen för att öka måluppfyllelsen och höja kvalitén.

Förvaltningens yttrande fokuserar på de områden i förslaget till ny organisation som berör barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde.

Möjligheter:

- Ökat politisk fokus inom en delmängd av hela utbildningsområdet och ökad kunskap om förskolan, grundskolan respektive gymnasieskolan.
- Frågeställningar i kommunstyrelse och kommunfullmäktige kan lyftas in från tre verksamhetsområden.
- Större mediabevakning inom respektive verksamhetsområde i form av t.ex. presskonferenser efter varje nämnd.

Risker:

- Den politiska helheten för förskola, skola och gymnasieskola upphör.
- Gapet mellan förskola, grundskola och gymnasieskola ökar och kan minska möjligheterna till högre måluppfyllelse och höjd utbildningsnivå, då tre nämnder försvårar gemensamma skolformsprioriteringar.

- Ökade administrativa kostnader genom att nämnduppdelningen innebär en beräknad ökad kostnad om 2,4 miljoner kronor. Totalkostnad för tre nya nämnder blir 4,5 miljoner kronor/år.
- Ytterligare administrativa kostnader för tjänstemän som föredrar i tre nämnder och arbetsutskott, för stödfunktioner inom förvaltningen som ska arbeta mot tre nämnder. Här behöver en noggrann beräkning göras. En beräknad förstärkning på 3-4 tjänster till en kostnad på 2,4 miljoner kronor behövs.

Förslag till organisationsförändring har sina för- och nackdelar som bör vägas mot varandra. Bildandet av en förskolenämnd, grundskolenämnd och gymnasienämnd skapar ett ökat fokus på det strategiska målet höjd utbildningsnivå inom samtliga skolformer. Den politiska organisationen skulle även ges bättre förutsättningar för att hantera utmaningarna inom hela utbildningsområdet.

Idag är utbildningsområdet komplext och det är svårt för enskilda förtroendevalda att sätta sig in i alla sakfrågor på djupet. Verksamheterna riskerar även att konkurrera om utrymmet i nämndarbetet och det är idag svårt att hålla fokus på alla delar. Förslaget skulle bidra till ett stärkt fokus på samtliga skolformer och bidra till ökad specialisering.

Det finns samtidigt mycket som talar för att det kommer att generera ökade kostnader för nämndarbetet och en risk att helhetsperspektivet går förlorat. Att bibehålla förvaltningen skulle däremot säkerställa samverkan mellan skolformerna.

Förvaltningschefens, skolchefernas och stabschefernas roller kommer att förändras med förslaget. Mer tid kommer att krävas i fråga om tid för nämnderna. Relationen mellan skolcheferna och politiken kan stärkas med förslaget. På sikt finns möjligheten att effektivisera nämndarbetet så det blir en tydlig struktur för nämndarbetet och vilka frågor som ska behandlas. I annat fall riskerar förslaget att leda till detaljstyrning.

Organisationen för grund- och gymnasiesärskolans verksamhet bör hålls ihop i förvaltningen. Det blir en större utmaning att hitta en lösning med delad nämnd, att grundsärskolan tillhör grundskolenämnden och gymnasiesärskolan tillhör gymnasienämnden.

Ekonomiskt skapar förslaget en större sårbarhet och det blir svårare att parera ekonomin. Prioriteringar inom tjänstemannaorganisationen utifrån att samtliga tre nämnder delar på en förvaltning kan bli ett problem. Ett sätt att bemöta detta är ett nära samarbete mellan nämnderna.

Förslaget innebär en uppdelning i tre myndigheter med myndighetsgränser och sekretessgränser som följd.

För den enskilde ger förslaget små konsekvenser. Med nya nämnder förändras och kontaktvägarna likväl hantering av synpunkter och klagomål från allmänheten förändras.

Den samlade bedömningen är att en delning av nuvarande barn- och utbildningsnämnd är att rekommendera för att stärka styrningen inom utbildningsområdet.

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Ingrid Sköldmo
Förvaltningschef

Thomas Åkerblom
Kvalitetschef

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen